

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

nr. 25/2021 privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice

Având în vedere faptul că proiectele strategice sunt investiții publice de importanță majoră pentru România și reprezintă o prioritate a Programului de guvernare, absorbția fondurilor structurale reprezentând un interes public prioritar, date fiind importanța acestora în ansamblul economiei naționale și efectele absorbției fondurilor structurale asupra potențialului de dezvoltare a economiei naționale,

luând în considerare importanța deosebită a fondurilor structurale în ansamblul economiei naționale, precum și efectele negative asupra potențialului de dezvoltare a economiei naționale generate de un nivel redus al absorbției fondurilor structurale,

având în vedere că starea de fapt obiectivă a situației extraordinare este determinată de faptul că prin prezentul act normativ se urmărește modificarea cadrului legal din domeniul achizițiilor publice, astfel încât să fie redefinite anumite reguli generale de participare la procedurile de atribuire, în concordanță cu dispozițiile art. 25 din Directiva 2014/24/UE, care stabilește obligația statelor membre de a asigura un tratament egal cu cel oferit operatorilor economici din statele Uniunii Europene doar pentru operatorii economici din statele semnatare ale acordurilor la care face referire acest text de lege,

luând în considerare că starea de fapt, independentă de voința Guvernului, a circumstanței extraordinare este determinată de situația din ultimii ani, în care s-a constatat o creștere a numărului de ofertanți din spațiul extracomunitar la procedurile de achiziții publice, care oferă garanții reduse cu privire la respectarea unor cerințe, cum ar fi: standardele de calitate certificate, standardele de mediu și dezvoltare durabilă, cerințe legate de condiții de muncă și protecție socială, politici concurențiale, în acest sens, participarea operatorilor din statele terțe extracomunitare la procedurile de achiziții publice, în special în domeniul transporturilor, precum și în alte domenii strategice, cu impact asupra dezvoltării economice și sociale durabile a țării, poate periclita decisiv marile investiții publice din România.

Având în vedere că starea de fapt cuantificabilă a situației extraordinare este determinată de faptul că în domeniul transportului feroviar și rutier urmează să fie inițiate proceduri de atribuire în cadrul unor proiecte majore de investiții finanțate din fonduri structurale și de investiții aferente perioadei de programare 2014–2020 și, respectiv, 2021–2027 din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și din bugetul de stat, pentru care nu pot fi asigurate condiții de concurență echitabile între societățile din state membre UE și cele din afara spațiului european și nici respectarea unitară a standardelor de mediu, muncă și protecție socială și dezvoltare durabilă, situație ce este de natură a genera blocaje și întârzieri în derularea procedurilor de atribuire,

în contextul pierderilor financiare apreciabile ca urmare a neadoptării, în regim de urgență, a măsurilor propuse prin prezentul act normativ, menționăm faptul că doar în domeniul transporturilor, pentru perioada și tipurile de finanțări menționate mai sus, se estimează investiții în valoare de aproximativ 20 de miliarde de euro, care pot fi grav afectate de întârzierea intrării în vigoare a actului normativ.

Ținând seama de perioada lungă pe care o presupune procedura parlamentară, precum și faptul că neadoptarea în regim de urgență a modificărilor legislative propuse prin prezentul act normativ poate conduce la creșterea impactului negativ asupra obiectivelor asumate la nivel național și european, la creșterea riscurilor de întârziere în continuarea implementării obiectivelor majore de investiții, la diminuarea gradului de absorbție a fondurilor europene, motive pentru care se impune adoptarea de măsuri imediate de modificare a legislației în domeniul achizițiilor publice,

impactul negativ al neadoptării prezentului act normativ este determinat inclusiv de întârzierile în implementarea marilor proiecte de infrastructură de transport de interes național care reprezintă investiții publice de importanță majoră pentru România, o prioritate în ceea ce privește absorbția fondurilor structurale în sectorul transport, cu efecte directe asupra potențialului de dezvoltare a economiei naționale, dar și asupra îmbunătățirii calității vieții populației, vizând astfel un interes public general și constituind o situație de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată.

Având în vedere necesitatea accelerării absorbției fondurilor europene și de investiții pentru perioada de programare 2014–2020, precum și constrângerile de timp care rezultă din implementarea PNRR, pentru care investițiile trebuie finalizate până în anul 2026,

în vederea diminuării impactului negativ asupra obiectivelor asumate la nivel național și european, pentru reducerea riscurilor majore de întârzieri în continuarea implementării obiectivelor majore de investiții, precum și pentru creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014–2020 și cel prevăzut pentru 2021–2027, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

Luând în considerare necesitatea adoptării unor măsuri urgente pentru modificarea anumitor aspecte aferente sistemului achizițiilor publice, în caz contrar existând riscul diminuării gradului de cheltuire a fondurilor alocate, inclusiv a fondurilor europene, consecința cea mai gravă în acest caz reprezentând-o amânarea/întârzierea implementării unor proiecte de investiții majore, cu impact social și economic la nivel național sau local,

în considerarea faptului că aspectele sus-menționate vizează interesul general public și constituie situații de urgență a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. – Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 23 mai 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (1), litera jj) se modifică și va avea următorul cuprins:

„jj) *operator economic* – orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, sau grup ori asociere de astfel de persoane, inclusiv orice asociere temporară formată între două ori mai multe dintre aceste entități, care oferă în mod licit pe piață executarea de lucrări, furnizarea de produse ori prestarea de servicii, și care este/sunt stabilită/stabilite în:

- (i) un stat membru al Uniunii Europene;

- (ii) un stat membru al Spațiului Economic European (SEE);
- (iii) țări terțe care au ratificat Acordul privind Achizițiile Publice al Organizației Mondiale a Comerțului (AAP), în măsura în care contractul de achiziție publică atribuit intră sub incidența anexelor 1, 2, 4 și 5, 6 și 7 la Apendicele I al Uniunii Europene la acordul respectiv;
- (iv) țări terțe care se află în proces de aderare la Uniunea Europeană;
- (v) țări terțe care nu intră sub incidența pct. (iii), dar care sunt semnatare ale altor acorduri internaționale prin care Uniunea Europeană este obligată să acorde accesul liber la piața în domeniul achizițiilor publice;”.

2. Articolul 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 49. – (1) Autoritățile contractante au obligația să acorde operatorilor economici un tratament egal și nediscriminatoriu și să acționeze într-o manieră transparentă și proporțională.

(2) În măsura în care intră sub incidența anexelor 1, 2, 4 și 5, 6 și 7 la Apendicele I al Uniunii Europene la AAP și a celorlalte acorduri internaționale care prevăd obligații în sarcina Uniunii Europene, autoritățile contractante acordă lucrărilor, produselor, serviciilor și operatorilor economici ai semnatarilor acestor acorduri un tratament egal cu cel acordat lucrărilor, produselor, serviciilor și operatorilor economici din Uniunea Europeană.”

3. La articolul 53, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 53. – (1) Au dreptul de a participa la procedurile de atribuire prevăzute la art. 68, în calitate de ofertant individual/ofertant asociat/candidat/terț susținător/subcontractant, operatorii economici definiți la art. 3 alin. (1) lit. jj).”

4. La articolul 53, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Autoritatea contractantă exclude din procedura de atribuire orice persoană fizică sau juridică, având calitatea de ofertant individual/ofertant asociat/candidat/terț susținător/subcontractant, care nu se încadrează în definiția de la art. 3 alin. (1) lit. jj), fără a mai fi necesară verificarea încadrării în prevederile art. 164, 165 și 167.”

Art. II. – Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 391 din 23 mai 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (1), litera ii) va avea următorul cuprins:

„ii) *operator economic* – orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, sau grup ori asocieri de astfel de persoane, inclusiv orice asocieră temporară formată între două ori mai multe dintre aceste entități, care oferă în mod licit pe piață executarea de lucrări, furnizarea de produse ori prestarea de servicii, și care este/sunt stabilită/stabilite în:

- (i) un stat membru al Uniunii Europene;
- (ii) un stat membru al Spațiului Economic European (SEE);

- (iii) țări terțe care au ratificat Acordul privind Achizițiile Publice al Organizației Mondiale a Comerțului (AAP), în măsura în care contractul sectorial atribuit intră sub incidența anexelor 3, 4 și 5, 6 și 7 la Apendicele I al Uniunii Europene la acordul respectiv;
- (iv) țări terțe care se află în proces de aderare la Uniunea Europeană;
- (v) țări terțe care nu intră sub incidența pct. (iii), dar care sunt semnatare ale altor acorduri internaționale prin care Uniunea Europeană este obligată să acorde accesul liber la piața în domeniul achizițiilor publice;”.

2. Articolul 62 va avea următorul cuprins:

„Art. 62. – (1) Entitățile contractante au obligația să respecte toate principiile conform art. 2 alin. (2), în mod special un tratament egal și nediscriminatoriu, și să acționeze într-o manieră transparentă și proporțională.

(2) În măsura în care intră sub incidența anexelor 3, 4 și 5, 6 și 7 la Apendicele I al Uniunii Europene la AAP și a celorlalte acorduri internaționale care prevăd obligații în sarcina Uniunii Europene, entitățile contractante prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a) și b) acordă lucrărilor, produselor, serviciilor și operatorilor economici ai semnatărilor acestor acorduri un tratament egal cu cel acordat lucrărilor, produselor, serviciilor și operatorilor economici din Uniunea Europeană.”

3. Articolul 66 va avea următorul cuprins:

„Art. 66. – (1) Au dreptul de a participa la procedurile de atribuire prevăzute la art. 82 alin. (1), în oricare dintre calitățile de ofertant/candidat/terț susținător/subcontractant, operatorii economici definiți la art. 3 alin. (1) lit. ii).

(2) Entitatea contractantă exclude din procedura de atribuire orice persoană fizică sau juridică, având calitatea de ofertant individual/ofertant asociat/candidat/terț susținător/subcontractant, care nu se încadrează în definiția de la art. 3 alin. (1) lit. ii), fără a mai fi necesară verificarea încadrării în prevederile art. 177, 178 și 180.”

Art. III. – Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 23 mai 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1), litera x) va avea următorul cuprins:

„x) *operator economic* – orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, sau grup ori asocieri de astfel de persoane, inclusiv orice asocieri temporară formată între două ori mai multe dintre aceste entități, care oferă în mod licit pe piață executarea de lucrări, furnizarea de produse ori prestarea de servicii, și care este/sunt stabilită/stabilite în:

- (i) un stat membru al Uniunii Europene;
- (ii) un stat membru al Spațiului Economic European (SEE);
- (iii) țări terțe care au ratificat Acordul privind Achizițiile Publice al Organizației Mondiale a Comerțului (AAP), în măsura în care contractul de concesiune de lucrări și contractul de concesiune de servicii atribuit intră sub incidența anexelor la Apendicele I al Uniunii Europene la acordul respectiv;
- (iv) țări terțe care se află în proces de aderare la Uniunea Europeană;

- (v) țări terțe care nu intră sub incidența pct. iii), dar care sunt semnatare ale altor acorduri internaționale prin care Uniunea Europeană este obligată să acorde accesul liber la piața în domeniul achizițiilor publice;”

2. Articolul 39 va avea următorul cuprins:

„Art. 39. – (1) Au dreptul de a participa la procedurile de atribuire prevăzute la art. 50 alin. (1) și (2), în oricare dintre calitățile de ofertant/candidat/terț susținător/subcontractant, operatorii economici definiți la art. 5 alin. (1) lit. x).

(2) Autoritatea/Entitatea contractantă exclude din procedura de atribuire orice persoană fizică sau juridică, având calitatea de ofertant individual/ofertant asociat/candidat/terț susținător/subcontractant, care nu se încadrează în definiția de la art. 5 alin. (1) lit. x), fără a mai fi necesară verificarea încadrării în prevederile art. 79–81.”

Art. IV. – (1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin ordin comun al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, se aprobă lista țărilor care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. jj) pct. (iii)–(v) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 alin. (1) lit. ii) pct. (iii)–(v) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, și art. 5 alin. (1) lit. x) pct. (iii)–(v) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Lista prevăzută la alin. (1) se actualizează anual sau ori de câte ori este necesar, în termen de 30 de zile de la apariția oricărei situații de modificare.

Art. V. – Procedurile de atribuire în cadrul cărora operatorii economici au depus oferte la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se supun legislației în vigoare la data inițierii acestora.

*

Prezenta ordonanță de urgență transpune prevederile art. 25 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 94 din 28 martie 2014, și, respectiv, art. 43 din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 94 din 28 martie 2014.

**PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU**

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Tiberiu Horațiu Gorun

Președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice,

Liviu Bostan

Ministrul transporturilor și infrastructurii,

Cătălin Drulă
Ministrul energiei,
Virgil-Daniel Popescu
Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aurescu
Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Cristian Ghinea
Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,
Claudiu-Iulius-Gavril Năsui
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

București, 31 martie 2021.
Nr. 25.